

אלון מרקוס

החילוף

מפקח-משנה עמית ברגיז עומד על גרם המדרגות מחוץ לתחנת המשטרה. אחת אחרי חצות, לילה חם של תחילת קיץ. דממה בין עלי העצים לאורך השדרה. שני הכפתורים העליונים בחולצתו פתוחים. כתם אדום זוחל לאורך הסיגריה בין אצבעותיו. טעם הקפה השחור, ששתה לפני כמה דקות, מתפוגג. הוא משעין מרפקים על מעקה מתכתי, שצבעו הלבן מתקלף. פירווי הצבע ידבק לעורו ולשערות הידיים וברגיז ישטוף אותם במקלחת בשעה שש בבוקר, אחרי שהתורנות תסתיים ולפני שייסע הביתה, יצלול לתוך מצעי מיטתו ויתעורר בצהריים עם סחרחורת נעימה ויובש בפה.

לפני שבוע חגג שלושים-ואחת. הכרס שלו עדיין לא נראית אבל הוא מרגיש כיצד היא מתחילה להכביד עליו. ברגיז מעדיף ניירת על מרדפים. כשהשגרה מחבקת אותו הוא מחזיר לה אהבה.

מאחורי גבו דלת שקופה, שני ריבועים של זכוכית עבה ממוסגרים באלומיניום. דרכה נראה לובי שטוף פלואורוסנטים ומסדרון עם דלתות המובילות למשרדים וחדרי חקירות, נמתח אל בטן התחנה כמו רוכסן ענקי. פרצופו הסהרורי ומלא הפצעים של הסמל יעקב לוי שתול מעל לדלפק בטבעיות של קקטוס בעציץ. הסמל מפהק בנחישות, ממריץ בכוונת את התכווצויות השרירים התוקפות את לסתותיו. זו השיטה שלו להיפטר מהן. הוא מחלק את תשומת לבו בין הטלוויזיה התלויה על זרוע בקיר, לרמקול של מכשיר הקשר ולמחשב הנייד שהביא מהבית.

הרחוב ישן, הכביש ריק, רוב החלונות בבניינים חשוכים, ורק במעטים מרצדים הבזקים כחולים. במרחק כמה עשרות מטרים מהתחנה, בצומת, מול תמרור 'עצור', בולמת מכונית. ברגיז עוקב אחריה בעניין – היברידית שנוסעת חלק מהזמן על חשמל. רצה לקנות כזאת אבל סיפרו לו, שבטעינת הסוללה ופריקתה נפלטת קרינה אלקטרו-מגנטית, מסרטנת. השיב שכל דבר מסרטן. פלאפון, סיגריות, פיח מארובות, כלי אכילה מפלסטיק, מים מהברז, וכמובן

השמש. הוא התכונן לחתום על העסקה כשסיפרו לו על בעיות בהיגוי ובבלמים. ברגיזו ויתר על הקנייה. למען האמת לא היה זקוק למכונית. רצה לקנות אחת כי הנשים שיצא איתן התפלאו שלגבר בגילו אין רכב. מקור לעקיצות ורמיזות מעליבות. ביזבו שעות על נימוקים הגיוניים בנוגע לקשיי האחזקה, אבל זה רק הרחיק ממנו עוד יותר בנות זוג פוטנציאליות. הצטייר בעיניהן כדברן משעמם. ההיברידית נעה באיטיות. זוג יושב בתוכה, בחור ובחורה, וכשהם חולפים מול ברגיזו הוא מרגיש שמתכלים עליו. האורות האחוריים קורצים לו, המכונית פונה לשטח שנועד לחניית ניידות ונעלמת משדה ראייתו. הפליאה מגדילה את קוטר עיניו ומושכת את גבותיו אל קו השיער הנסוג. ברגיזו מועך ברגלו את בדל הסיגריה, משליך אותו לפח, סוגר כפתור בחולצה, מזדקק ברשמיות, מגהץ בכף ידו את הדרגות על הכתפיים, ממתין ומקלל בלבו את הרגע בו הופיעה ההיברידית. הלילה יהרס בגלל תלונה שהיושבים בה מתכוונים להגיש. במקום שיחות בטלות עם הסמל, בהייה במרקע וקריאת מגזינים, מצפים לו מילוי טפסים, תשאל פרטני ומפרך וניחום קורבנות פשע.

רבע שעה מאז חנו ודבר לא קרה. ברגיזו מעביר את המשקל של חוסר סבלנותו מרגל לרגל, לא מסוגל להחליט כיצד לפעול. מצד אחד הוא חייב לבדוק אם הם זקוקים לעזרה. לכל הפחות הוא אמור לגשת אליהם ולהבהיר כי החניה מיועדת לניידות בלבד. מצד שני כל עוד הוא כאן, והם רחוקים, קיימת אפשרות שהלילה יחזור לסדרו. יסתלקו מעצמם. סתם זוג שמצא מיקום אקזוטי למזמוזים. הוא מביט בסמל יעקב לוי, ראשו מופנה אל התקרה ופיו פתוח. לפי כל הסימנים נרדם. ברגיזו נוקש בפרקי אצבעותיו על הדלת. הסמל נבהל, מפריד בין עפעפיו הכבדים ומעסה את פניו. מהמקום שבו הוא יושב, הכל נראה רגיל, והוא חוזר להקליד על המחשב הנייד. הסמל מעביר את הלילה בשיחות עם בנות באינטרנט. שולח אותה תמונה לכולן, התמונה המוצלחת היחידה של פרצופו כשהיה בן שבע־עשרה.

קולות של מריבה מגיעים מכיוון החניה. מיד לאחר מכן דלתות נטרקות ומופיע בחור, בערך בן עשרים־וחמש, עם משקפיים שגולשים לקצה אפו בגלל הזיעה, ושיער פרוץ, שנראה כאילו ניסו לשלוף אותו מהקרקפת.

"סליחה", הוא פונה לשוטר, "תוכל לעזור לי בבקשה?"

"איך אני יכול לעזור?"

הבחור מסמן בידו שיבוא אחריו וברגיזו נוטש את גרם המדרגות באי רצון, לא לפני שהוא מעיף מבט נוסף בסמל, המקליד באצבע אחת וחיוך על פניו, ואוכל דובשניות שברגיזו הביא מהבית.

"בבקשה", אומר הבחור כשהם מגיעים לחניה.

ליד מכוניתו עומדת בחורה מלאה, לחייה העגלגלות סמוקות, האיפור מרוח ודהוי כנראה בגלל בכי קודם, אבל כעת עיניה יבשות. היא לוכשת מכנסיים שחורים וחולצה כחולה עם מחשוף. עיניה מפיצות שנאה, כעס ותסכול. מבטה מרוכז בבחור, מזיזה את ראשה בתיאום עם תנועותיו ונדמה שבכלל לא שמה לב לשוטר המצטרף.

"אדוני השוטר", אומר הבחור בקול חגיגי, "שמי גדעון בלוק. בבקשה, תעודת זהות. אני גר פה, קרוב, בית 3, כניסה ב', קומה ארבע, דירה 9. הבחורה הזאת מטרידה אותי! היא מסרבת לצאת מהמכונית, היא מתנגדת שאקח אותה הביתה. אני מבקש שתיקחו אותה, אני מעוניין בצו הרחקה. אני לא נגעתי בה. היא משכה לי בשיער, הכאיבה לי בכליות, שרטה אותי וקראה לי בשמות גנאיי".

"זה נכון?", ברגיז שואל את הבחורה.

"שקרן", היא קובעת בקול שקט.

"שקרן?!", מתרעם הבחור. "אדוני השוטר, האשה הזאת היתה אצלי בבית במשך שלושה ימים! אתה מוזמן להתקשר למקום העבודה שלה ולוודא שהיא לא הגיעה מאז מיום שני. היא עובדת בבית החולים תל-השומר, מחלקה אונקולוגית, דלפק קבלה, שמונה עד שלוש, חמישה ימים בשבוע".

"אתם מכירים?", שואל ברגיז.

"אני חברה שלו", קובעת הבחורה.

"חברה?", הבחור מרים עוד את קולו. "פתאום את קוראת לעצמך חברה?! ממתי את חברה שלי? מי החליט על זה? למה לא שיתפו אותי? אמרת שאין בינינו כלום, שלא יהיה ולא יכול להיות. אמרת שאת מחפשת מישהו ברמה?! מישהו עם עבודה קבועה, שלא לוקח את האוטו של אבא, שלא אוכל כמו חזיר, שלא לועס בקול, שמתגלח לפני שהוא בא לנשק, שעונה לטלפונים שלך ומקבל אותך כמו שאת. אמרת את זה, נכון? למה את חושבת שאני מקבל אותך כמו שאת? אדוני השוטר, אני מבקש שיירשם בדו"ח שאני לא מקבל אותה כמו שהיא. אני מבקש שתעכב אותה על מנת שאני אוכל לחזור הביתה בשלום!".

ברגיז מרגיש כיצד מתפתח בו הרצון לגרור את האידיוט הצעקני לתחנה, להרביץ לו עם אלה, להטיח את ראשו בקיר, לשים עליו אזיקים ולהכניס אותו לכלא. יחד עם ההרגשה הזו מתעוררות בו הערצה וקנאה. עומד מולו אדם שעל פי כל המידע שנחשף עד כה לא ראוי ליריקה ובכל זאת מצליח לגרום למישהי להידבק אליו ולרדוף אחריו. 'למה הוא ולא אני?' חולפת מחשבה בראשו של ברגיז. 'אני יותר מנומס, יפה ורגוע ממנו. אני לא הייתי מביך את חברה שלי

בצורה כזאת לעולם. היא נראית לי בחורה טובה. יש בה משהו בריא, מעורר תיאבון ושמחת חיים'.

"למה את מתנהגת ככה?" ברגיז שואל אותה.

"לא עשיתי שום דבר רע", היא אומרת לבחור.

"שום דבר!", הבחור סוחט מהחזה צחוק מלאכותי ומלא מרירות. "לקחת לי את המפתחות של הבית – זה שום דבר?! ביקשתי ממך הפסקה, לילה אחד לישון לבד, לנשום, להתרווח, להתפרש, לשכב באלכסון. לילה אחד! שקט, מנוחה, שלווה, חופש. למה את לא מסוגלת לתת לי את זה?"

גדעון בלוק פולט האשמות כמו הר געש. ברגיז כבר אינו מסוגל להקשיב לו. לבחורה תסרוקת קארה ושיער שחור. היא נועלת סנדלים על כפות רגליה וציפורניה משוחות בלכה אדומה. 'כמה סבלנות יש לה', חושב ברגיז. 'הייתי רוצה להתחתן עם מישהי כזאת'.

"איך קוראים לך?", הוא פונה אל הבחורה וקוטע את שטף הלכה של בן זוגה הנזיריטי.

"אושרית", היא עונה ולראשונה מתייחסת אליו.

"איפה את גרה?" שואל ברגיז.

"איפה היא גרה?!", מזדעק הבחור. "היא גרה אצלי בווריד! כבר שלושה

ימים..."

"הבנתי", אומר ברגיז, "ולא שאלתי אותך".

"רחוב ארגמן 7", עונה אושרית.

"למה את מתנהגת ככה?" שואל ברגיז. "הניחי לו. אני לא רוצה לפתוח תיק. בואו נפתור את זה כאן ועכשיו, בינינו, בלי סיבוכים. הוא ייסע לבית שלו, אני אקח אותך לבית שלך. אתם תישנו, תירגעו, תתקררו, תחשבו על הכל, ומחר-מחרתיים תסדרו את העניינים".

"גדעון", אומרת הבחורה, "אני מבקשת ממך פעם אחרונה, תישאר איתי. אני יודעת שלא הייתי מושלמת, אבל אני אוהבת אותך. אני סולחת לך על זה שהבאת אותי לכאן, על הברושה שגרמת לי. אני רוצה להיות איתך ואני אלמד, אני מבטיחה, אני אלמד להסתדר עם האופי הבעייתי שלך. אני יודעת שגם אתה אוהב אותי, אתה פשוט מפוחד. זו הזדמנות של פעם בחיים. תראה לי בנאדם שמצא אהבה אמיתית יותר מפעם אחת. יש אהבה אמיתית בין ההורים שלך? בין ההורים שלי – אין, בוודאות. אני חושבת ששווה לשנינו להתאמץ כדי להיות יחד. זכיתי במתנה נדירה, קשה לי להיות בלעדיך. אני מבטיחה לעשות הכל, ואני יודעת שגם אתה תעשה הכל, כדי שנגיע לאיזון הנכון ונהיה זוג".

פניה הופכים רכים יותר. היא מחייכת בדוק ובעצב. לפתע היא רגועה ובטוחה בעצמה. עיניה מלאות אור, כאילו זוהר פנימי נשפך מתוכה. שיערה השחור הופך לכסוף בתאורת הלילה ושולח ניצוצות כשהיא מזיזה את ראשה וצווארה. ידיה נחות לצדי גופה, מוכנות, בכל רגע, לחבק. ברגיז חורק שיניו, מרגיש את לבו דופק בעוצמה ומהירות מתגברים. פניו של גדעון בלוק אטומות. ברגיז רוצה לירות בו ולהגיד לאושרית שמגיע לה משהו טוב יותר.

"אושרית", אומר הבחור, "אושרית, אני כל-כך מצטער. אני מצטער שפגעתי בך, שסחבתי אותך לפה, שעירבתי משטרה. אני מרגיש כמו אפס מושלם".
 "אתה לא", היא עושה צעד מהוסס לכיוונו.
 "כן, אני כן!", הוא אומר ברשעות. "אנחנו לא נהיה ביחד. אדוני השוטר, קח אותה הביתה!"

מפקח-משנה עמית ברגיז זורח משמחה. בא לו לקפוץ, למחוא כפיים, לקנות לכל המשתתפים משקאות חריפים. הוא רוצה לחבק את גדעון בלוק, ללחוץ את ידו, לטפוח לו על השכם, לגייס אותו למשטרה, לצאת איתו לסיורים בשכונות מסוכנות, לחפות עליו כשירססו אותם מרובים אוטומטיים.
 "בבקשה ממך", הוא פוקד באיפוק על אושרית, "נא להתרחק מהמכונית ההיברידית".

אושרית נעמדת לידו, מבטה נעוץ בחול תחת רגליה.
 "כל הכבוד למשטרת ישראל!", אומר גדעון. "היא מקשיבה לך ועושה מה שאתה אומר. איתי זה רק ויכוחים".
 הוא נכנס לרכבו, מתניע, מפעיל רדיו בעוצמה גבוהה, ויוצא ברוורס מהחניה.

"אני אקח אותך הביתה", אומר ברגיז. "נעים מאוד, עמית".
 "אני לא חוזרת הביתה".
 "מה זאת אומרת?"

"אני לא אעיר את המשפחה בשתיים בלילה, ואני לא מסוגלת לראות אותם, ואני לא רוצה שהם יראו אותי במצב הזה, ויגידו צדקנו. אני אחכה עד הבוקר ואסע לעבודה".

"אני מבין", אומר ברגיז. "את מוזמנת לשבת איתנו. יש טלוויזיה. תוכלי לישון בכורסה של המפקד".

אושרית לופתת את ידו ומתחילה לבכות. ברגיז מניח יד מנחמת על כתפה. הוא מרגיש שיכרון קל ומתנדנד כשהם צועדים לעבר התחנה. כעבור כמה

שניות קולטות אוזניו התייפחויות חרישיות שמסגירות אותה. ברגיז נבוך ומחפש בכיסו טישו, שלא היה שם מעולם.

הסמל מברך אותה לשלום כשהם נכנסים, ושואל מה קרה. ברגיז עונה, בטון שנועד למנוע שאלות חסרות טאקט, "היא תשב איתנו עד הבוקר". אושרית לא רוצה לישון במשרד המפקד ומתיישבת על כיסא בלובי. ברגיז מרתיח מים לתה, מוריד את הווליום בטלוויזיה, שולף את הכרית האורתופדית מתחת לישבנו של הסמל ומביא אותה לאושרית. ניסיונותיו להנעים את זמנה נתקלים בחיך עייף ובנימוס, המסתיר את אדישותה למה שאינו קשור לאהובה ולעלבון שספגה.

'אסור לי לצאת מגרדי', חושב ברגיז. 'אני צריך למצוא את הדברים הקטנים שיכולים לעזור ולא להכביד עליה עם עוד כוסות תה, ועוד דובשניות, ועוד שאלות לשלומה'.

"את רוצה שאני אקח אותך לעבודה בבוקר?", הוא שואל.

"אין צורך. עשית מספיק בשבילי. אני אקח אוטובוס".

"אנחנו נרשום את זה ביומן בתור נסיעת עבודה. הדרך קצרה, חצי שעה הלוך וחזור. אני אקפיץ אותך בניידת".

"רק אם זה חוקי".

"חוקי, חוקי", הוא מנסה להישמע רגוע ובשליטה.

בדיוק באותו רגע הדלת נפערת כמו לוע של מפלצת רעבה וגדעון בלוק צועד פנימה.

"איפה המפתח שלי?", הוא צועק. "שוב סחבת לי את המפתח! תחזירי לי

אותו, קלפטומנית! הבנאדם רוצה לישון! איפה המצפון שלך?"

אושרית מתקשה להסתיר את השמחה וצועקת, "חזרת! ידעתי שתחזור!"

"בטח שידעת! גנבת לי את המפתח, אני לא יכול להיכנס הביתה".

"לא גנבת לי שום דבר, חתיכת פרנואידי!"

"אדוני השוטר, אני מבקש שתערוך עליה חיפוש!"

"שקט בתחנה שלי!" ברגיז משקיע בצעקה את כל משאביו הפיזיים

והנפשיים. כולם קופאים ביראה. הוא פונה אל גדעון בקול צרוד, "אין לך מפתח

נוסף?"

"יש אצל קרובי משפחה", גדעון מגמגם, "אני לא אעיר אותם בשעה

כזאת".

"הפלת את המפתח במכונית", אומרת אושרית, "כשרבת איתי".

"חושבת שלא חיפשתי? אני יודע שלקחת אותו בכוונה. היא כבר עשתה את

זה פעם אחת!"

"זה היה בצחוק", אומרת אושרית, "אתה עודדת אותי".
ברגיז לא יכול לסבול את קולה המתחנן. למה היא מרחמת על הפסיכופת
האנוכי הזה? חייבים להרחיק אותו מפה.
"בוא נבדוק", הוא תופס את גדעון בזרוע ויוצא אל הרחוב.
ליד ההיברידית גדעון מבקש סיגריה. "חצי שנה לא עישנתי, הפסקתי
בגללה. היא הצליחה להכריח אותי, היית מאמין רב-פקד?"
"אני בסך הכל מפקח-משנה", ברגיז מגיש לו קופסת מרלבורו ומצית לו
סיגריה.
"מכון גמילה זה גן ילדים לידה", גדעון שואף את העשן לריאות בתאוה.
"היא יכולה להכריח פילים לעוף".

בתא המטען מוצא ברגיז שקית עם בגדים מלוכלכים. על הכיסאות האחוריים
יש עיתונים, אריזות חטיפים, כוסות קרטון, בקבוק חצי-מלא של קולה. בתא
הכפפות יש דיסקים, קונדומים, מסמכים מצהיבים, צמר גפן וסוכריות בטעם
תפוז. מתחת לכיסאות – מטבעות, שקלים, חצאים, עשר אגורות. הוא מלקט
אותם בידו ומגיש לגדעון.
"אני לא יודע", ברגיז נכנע אחרי שני סבבי חיפוש נוספים. "לא מוצא
כלום".
"אמרת לך", גדעון מכניס את ידיו לכיסים והופך את בטנותיהם. "זה אצלה,
בדוק".

בדרכם לתחנה מבחין ברגיז בחתיכת פלסטיק אדומה על המדרכה. הוא
מתכופף ומרים, מחזיק מפתחות. גדעון נושף בהקלה. ברגיז שולח אותו הביתה.
לפני שהוא נכנס לתחנה, הוא משליך את קופסת הסיגריות שלו לפח. מזמן רצה
להפסיק לעשן, אבל רק הלילה הוא מרגיש שיש לו כוח רצון לעשות את זה.
בשעה ארבע לפנות בוקר כולם ישנים. אושרית בכיסא שלה, משעינה את
העורף על הקיר. הסמל מצמיד את לחיו לכפות ידיו, המונחות על הדלפק.
מפקח-משנה עמית ברגיז שותה קפה שחור בלי סוכר ומדמיין את הנסיעה
בבוקר עם אושרית. הוא יבקש ממנה מספר טלפון, ובערב יזמין אותה למסעדה.
זה נראה לו קל וברור. היא סבלה עם הטיפוס הזה, גדעון בלוק, ואתו, לשם
שינוי, יהיה לה טוב.

הזריחה ממלאת את האוויר בכתום. עננים מקבלים צורה ונצבעים בלבן.
אור פנסי הרחוב נספג באור הטבעי, אפשר להבחין שהם דולקים רק אם מביטים
בנורות הלכודות בכובעי הזכוכית. לכל בניין נולד צל, שיתארך ויגדל, ויסתובב

כמו מחוג בשעון. אנשי בוקר מנומנמים עולים לתוך אוטובוס שרועד בעמידתו במקום. עלוות העצים מתנדנדות ומצייצות כאילו יש להן חיים משל עצמן. הדלת נפתחת, גרעון בלוק פוסע על קצות אצבעותיו אל ברגיו ומתיישב לידו.

"איך היא?" הוא לוחש.

"לך מפה!" ברגיו לוחש ודוחף אותו.

"מה יש לך?"

"אתה תעיר אותה".

"היא צריכה להתעורר עכשיו. אני מכיר את סדר היום שלה. היא צריכה להיות בעבודה בשש־חצי. אני אקח אותה".

"אחרי מה שקרה ביניכם? היא לא תסכים. היא תשלח אותך לעזאזל".

"לא אכפת לי. לא ישנתי כל הלילה. קרה חילוף, אתה מבין?"

"איזה חילוף?"

"אתמול היא אהבה אותי יותר ממני, וזה העיקר עלי. אבל עכשיו נראה לי שאני אוהב אותה יותר. ככה זה, עליות וירידות, עד שנגיע לאיזון".

"מה אתה מקשקש? צא החוצה!"

גרעון מצמיד אצבע לשפתיו, "ששש, תן לה עוד כמה דקות, מסכנה, לא ישנה בלילה".

אושרית פוקחת את עיניה ורואה את שניהם. נדמה לה כי מה שקרה בלילה היה חלום רע. גרעון נחפז לחבק אותה, מלטף את שיערה ומנשק אותה בזהירות, כדי לא לדגדג עם הזיפים. הוא לוחש לה שהוא מצטער, יהיה איתה תמיד, מבטיח להיות סבלני. הסמל מתעורר, מרים את ראשו, צופה בהם, מטה את אוזנו כדי לשמוע טוב יותר.

גרעון ואושרית מחזיקים ידיים. פניו של מפקח־משנה עמית ברגיו חיוורים. בדירות נוראית, גדולה וחזקה ממנו דוקרת אותו בחזה. הוא מפחד לנשום, שלא יבחינו בו, שלא יתפסו אותו בייאוש. המשמרת קרובה לסיום. אין לו שום רצון ללכת הביתה.